

คู่มือ

วิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ(สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มีภารกิจประกอบด้วย รับเสด็จ และรับสนองพระราชดำริ ทำการสำรวจ ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำแผนงาน เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งการประสาน วางแผน สนับสนุนและร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในด้านการศึกษา สรุปรวบรวมและถ่ายทอดประสบการณ์ และองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การดำเนินงานในฐานะเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานสนองพระราชดำริในการประสานจัดทำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้น บุคลากรของสำนักงาน กปร. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสนองพระราชดำริ รวมทั้งในการปฏิบัติงานจะต้องรักษาระเบียบวินัยของทางราชการอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดประโยชน์ที่แท้จริงแก่ประชาชน การจัดทำคู่มือการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้รับทราบถึง บทบาท ภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบ แนวทางการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน มีความเข้าใจที่ตรงกัน และใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันบนมาตรฐานเดียวกัน และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ดังนั้น การปฏิบัติงานตามคู่มือวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจะสามารถทำให้มีความเข้าใจในแนวคิดและหลักปฏิบัติ รวมทั้งกฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้บุคลากรของสำนักงาน กปร. ที่ปฏิบัติงานในการวิเคราะห์และบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถปฏิบัติตนและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

กองแผนงานและยุทธศาสตร์ (กผย.) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต่อไป.

กองแผนงานและยุทธศาสตร์
สำนักงาน กปร.

คู่มือวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ส่วนที่ 2 : การวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เมื่อหน่วยงานต่างๆ ได้เสนอแผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณมายัง กปร. สำนักงาน กปร. จะดำเนินการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเหล่านั้น ตามหลักการของทางสำนักงาน ที่ได้กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามหลักการดังกล่าว สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกรณีเนื่องจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นเป็นโครงการที่มีลักษณะการดำเนินงานพิเศษเฉพาะตัว แตกต่างไปจากโครงการโดยทั่วไป ซึ่งบางครั้งไม่สามารถใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาวัดหรือใช้ทฤษฎีรัฐศาสตร์มาพิจารณาเหตุและผลโดยลำพังได้ ดังนั้นการพิจารณาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น จึงจำเป็นที่จะต้องใช้หลักการและเหตุผลหลายด้านเข้าประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ในเวลาเดียวกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชาติ และประชาชนที่จะได้รับเป็นสำคัญ

สำหรับหลักการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น สำนักงาน กปร. ได้กำหนดหลักการในการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 หลักการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การวิเคราะห์และพิจารณาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของ กปร. นั้น สำนักงาน กปร. ได้กำหนดหลักเกณฑ์เบื้องต้นที่ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาและวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการที่สำคัญๆ ดังนี้

1. ความสอดคล้องของโครงการ

พิจารณา และวิเคราะห์ว่าแนวทาง ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ จะสามารถสนองนโยบายดังต่อไปนี้ได้อย่างไรบ้าง

- พระราชดำริ

: การจัดทำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น ทุกโครงการจำเป็นจะต้องมีความสอดคล้องกับแนวพระราชดำริ ซึ่งเป็นประการแรกสำหรับการเริ่มดำเนินการวิเคราะห์โครงการ โดยพิจารณาถึงความสามารถในการดำเนินงานตามแผนงานโครงการว่าจะสนองพระราชดำริได้ตรงตามพระราชประสงค์หรือไม่เพียงใด

- นโยบายของรัฐบาล

: โดยทั่วไปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่ส่งเสริม และสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลให้พิจารณาด้วยว่าสอดคล้องกับนโยบายด้านไหน อย่างไร

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

: ในส่วนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้พิจารณาว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ของชาติได้อย่างไร

- **แผนงาน และโครงการของหน่วยราชการ**

: การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นอกจากจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับแนวพระราชดำริ นโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ยังต้องคำนึงถึงแผนงาน และโครงการที่เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริบางโครงการเป็นโครงการที่มีหลายหน่วยงานร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการในลักษณะบูรณาการ ซึ่งหน่วยงานอาจจัดทำแผนงาน/โครงการของตนเองหรือจัดทำแผนงานเชิงบูรณาการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการก็ได้ ฉะนั้นในการพิจารณาวิเคราะห์โครงการ จึงจำเป็นต้องพิจารณาแผนงาน/โครงการ ของแต่ละหน่วยงานว่ามีความสอดคล้องซึ่งกันและกันและเป็นไปตามแผนบูรณาการ/แผนแม่บทโครงการหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวมเดียวกัน

2. ความจำเป็นของโครงการ

เนื่องจากความจำเป็นของโครงการในแต่ละพื้นที่มีความต้องการไม่เหมือนกัน จึงต้องพิจารณาถึงความจำเป็น ความสำคัญของโครงการนั้นๆ ว่าสามารถสนองความต้องการในพื้นที่นั้นๆ ได้มากน้อยเพียงใด โดยอาจจะอยู่ในรูปของความต้องการ และความจำเป็นพื้นฐาน ความต้องการที่จะสนองต่อการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การค้า เพื่อการดำรงชีพของราษฎร หรือเป็นการสนองต่อความต้องการในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และหากไม่ดำเนินโครงการจะมีผลกระทบ หรือจะเกิดปัญหาอย่างไร ซึ่งอาจวิเคราะห์โดยใช้ตัวเลขจากเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ประกอบการพิจารณา

3. ความเหมาะสมของโครงการ

การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ อาจจำแนกหัวข้อ หรือประเด็นเพื่อประกอบการวิเคราะห์โครงการที่สำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้

- **ทางด้านกายภาพ**

: พิจารณาถึงความเหมาะสมของแหล่งที่ตั้งโครงการทุกประเภท ว่ามีความเป็นไปได้และความพร้อมเพียงใดในการดำเนินการ มีการขออนุญาตใช้พื้นที่อย่างถูกต้องหรือยัง มีความสัมพันธ์ หรือสอดคล้องกับโครงการอื่นๆ อย่างไร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอที่จะทำให้โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ เช่น สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา สภาพเส้นทางคมนาคมขนส่ง

- **ทางด้านการบริหาร และการดำเนินงานโครงการ**

: ต้องพิจารณาถึงความพร้อมของหน่วยงานในการดำเนินโครงการ ทั้งทางด้านการบริหาร งบประมาณ และการดำเนินงานโครงการ ทั้งนี้ หน่วยงานนั้น ๆ จะต้องมีประสิทธิภาพที่จะดำเนินการบริหาร และดำเนินโครงการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวพระราชดำริได้จริงตามที่เสนอ

- **ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม**

: การพิจารณาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจและสังคมจะต้องคำนึงถึงผลตอบแทนของการลงทุนที่จะดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการนั้นว่าจะส่งผลคุ้มค่าต่อการดำเนินการหรือไม่เพียงพอ และมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมนั้นๆ มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ในการดำเนินการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มิได้คำนึงถึงผลตอบแทนในรูปของความคุ้มค่าแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะพิจารณาถึงความเหมาะสมในหลายด้านไปพร้อมกัน เช่น ความเสมอภาค (โอกาสความเท่าเทียมในการได้รับบริการ) ความเป็นธรรม (การกระจายการพัฒนาไปให้ประชาชนโดยทั่วไปในพื้นที่)

- **ทางด้านเทคนิค และวิธีการ**

: เนื่องจากสภาพในแต่ละพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั่วประเทศมีความแตกต่างกันไป ฉะนั้นในการดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการในการพัฒนาพื้นที่นั้นๆ จึงต้องมีความแตกต่างกันไปด้วย ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงวิธีการนำเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นั้นๆ มาใช้ โดยพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ของแต่ละพื้นที่ว่าควรใช้เทคโนโลยีในรูปแบบใด ที่นำมาดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของราษฎรในพื้นที่นั้นได้ ทั้งนี้โดยใช้หลักการที่เรียบง่าย ประหยัด และสามารถดำเนินการได้จริงตามสภาพนั้นๆ

- **ทางด้านงบประมาณ**

: ให้พิจารณางบประมาณให้มีความต่อเนื่อง มีแผนงานรองรับ หากเป็นโครงการระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถดำเนินงานไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ติดขัด หรือหยุดชะงัก เนื่องจากขาดงบประมาณดำเนินการ

4. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตตามภูมิสังคม

การพิจารณาแผนงาน/โครงการ จะต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และวิถีการดำเนินชีวิตด้วย กล่าวคือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ หรือเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว ซึ่งจะต้องมีการจัดเตรียมแผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งมีผลมาจากการพัฒนาในพื้นที่นั้นๆ เช่น การสร้างอ่างเก็บน้ำ มีผลกระทบต่อราษฎรที่จะต้องโยกย้ายบ้านเรือนออกไป และเมื่อดำเนินการสร้างอ่างเก็บน้ำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องดำเนินการส่งเสริมพัฒนาด้านอื่นๆ เพื่อให้ราษฎรได้ใช้น้ำให้ได้ประโยชน์สูงสุด ดังนั้น สำนักงาน กปร. ต้องพิจารณาตรวจสอบว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจะต้องทำการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ ถ้าต้องทำ ในขณะที่เสนอขอรับการสนับสนุนฯ จากสำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการไปถึงขั้นตอนใดแล้ว

5. ความพร้อมของชุมชน

ปัจจุบันการยอมรับของชุมชนและประชาชนในการดำเนินการพัฒนามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นควรตรวจสอบว่าโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการนั้นได้มีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงและสร้างความรู้

ความเข้าใจให้กับประชาชนหรือยัง โดยเฉพาะโครงการพระราชดำรินั้นจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องเหล่านี้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548

6. ผลการประเมินโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ในการวิเคราะห์โครงการที่มีขนาดใหญ่ และเคยผ่านการประเมินผลโดยสำนักงาน กปร. มาแล้ว หรือโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องกับโครงการที่ผ่านการประเมินผลมาแล้ว ควรนำผลการประเมินแล้วนั้นมาพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ด้วย

2.2 รูปแบบการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เนื่องจากโครงการพระราชดำริต่างๆ เป็นโครงการที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว การจัดทำผลสรุปการวิเคราะห์โครงการนั้น จึงมีรูปแบบตามวัตถุประสงค์ของการทำงานของสำนักงาน กปร. และสำนักงาน กปร. ได้กำหนดรูปแบบการวิเคราะห์โครงการเฉพาะในส่วนของการที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร./ประธาน กปร. ขึ้น เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน และจะได้นำไปรวบรวมในระบบฐานข้อมูลโครงการพระราชดำริต่อไป

รูปแบบการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสำนักงาน กปร. ได้กำหนดรายละเอียดที่จะต้องรายงานผลจากการวิเคราะห์เพื่อ กปร. จะได้ใช้เป็นหลักในการพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณดังนี้

1. ชื่อโครงการ
2. สถานที่ดำเนินการ
3. พระราชดำริ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ
5. หน่วยงานรับผิดชอบ
6. ระยะเวลาดำเนินการ
7. งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน
8. งบประมาณที่ควรให้การสนับสนุน
9. รายละเอียดแผนงาน/กิจกรรม และงบประมาณที่ดำเนินการ
10. ประโยชน์ของโครงการ
11. ความเห็นของสำนักงาน กปร.

จากโครงการที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้เสนอขอมานั้น กลุ่ม/กองผู้รับผิดชอบ จะพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อโครงการ : การใช้ชื่อโครงการจะต้องมีความชัดเจน สามารถสื่อ/สอดคล้องกับกิจกรรมที่ทำและเนื่องจากโครงการอัน

เนื่องมาจากพระราชดำริบางโครงการดำเนินการอยู่ในหลายพื้นที่ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการอยู่หลายหน่วยงาน ทำให้อาจใช้ชื่อซ้อนทับกันได้ ดังนั้นให้ระบุชื่อโครงการเป็นอันดับแรก และต่อด้วยจังหวัดที่โครงการนั้นดำเนินการอยู่ และหากโครงการดังกล่าวมีความต่อเนื่องของโครงการ/กิจกรรมย่อย ให้วงเล็บโครงการ/กิจกรรมย่อยที่จะดำเนินการนั้นไว้ด้วย ตัวอย่างเช่น *ศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยฯ (แผนงานก่อสร้าง) จังหวัดเพชรบุรี*

2. สถานที่ดำเนินการ : ระบุถึงสถานที่ที่โครงการนั้นตั้งอยู่ โดยระบุรายละเอียดสถานที่ตั้งให้ชัดเจน ตั้งแต่ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เช่น *บ้านรอดต้นบาตู่ หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส*
3. พระราชดำริ : สำนักงาน กปร. จะดำเนินการพิจารณาตรวจสอบพระราชดำริตามแผนงาน/โครงการที่หน่วยงานเสนอ หากมีข้อสงสัยก็จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อขอพระราชวินิจฉัยต่อไป
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ : พิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องหรือสนองพระราชดำริเพียงใด และต้องเป็นวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม ไม่ใช่วัตถุประสงค์โดยรวมของโครงการทั้งหมด เช่น *โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ (กิจกรรมพัฒนาป่าไม้) จังหวัดนราธิวาส วัตถุประสงค์ต้องเป็นของกิจกรรมป่าไม้ไม่ใช่วัตถุประสงค์รวมของศูนย์ฯ* ซึ่งในรายละเอียดของวัตถุประสงค์ต้องสามารถบ่งบอกถึงความคาดหวังถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของโครงการ/กิจกรรมได้ และอาจจะเป็นผลลัพธ์ของโครงการในลักษณะของผลผลิตของการปฏิบัติงาน หรือแสดงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
5. หน่วยงานรับผิดชอบ : พิจารณาหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่ดำเนินการว่ามีความถูกต้อง และชัดเจนเพียงใด โดยต้องระบุไว้ด้วยว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบซึ่งอาจจะเป็นหน่วยงานในระดับกระทรวง และหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการในระดับกรม และที่สำคัญงบประมาณจะต้องจัดส่งไปให้กับหน่วยงานใด ในกรณีหน่วยดำเนินงานมีสถานภาพเป็นเอกชน เช่น

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง โครงการหลวง จะส่งอนุมัติงบประมาณผ่านหน่วยงานราชการเท่านั้น

- 6. ระยะเวลาดำเนินการ** : เนื่องจากหลักการทั่วไปในการดำเนินการโครงการอื่น เนื่องจากพระราชดำริจะดำเนินการภายใน 1 ปีหรือภายในปีแรกของปีงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ดังนั้นส่วนใหญ่ระยะเวลาดำเนินการโครงการจะอยู่ภายใน 1 ปีงบประมาณ แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานบางโครงการ จะต้องดำเนินการต่อเนื่องเป็นระยะเวลามากกว่า 1 ปี ดังนั้น ระยะเวลาของการดำเนินการสมควรที่จะต้องมีการตรวจสอบและระบุให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ทราบถึงแผนการใช้จ่ายงบประมาณตลอดทั้งโครงการ
- 7. งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน** : สำหรับงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนนั้นจะเป็นวงเงินงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้เสนอขอรับการสนับสนุน แต่อย่างไรก็ตามวงเงินดังกล่าวจำเป็นต้องมีการตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความถูกต้อง ซึ่งบ่อยครั้งยอดเงินที่เสนอขอรับการสนับสนุนนั้นมีการคำนวณผิดพลาด ซึ่งสำนักงาน กปร. จะต้องแจ้งให้หน่วยงานเกี่ยวข้องทราบและแก้ไขต่อไป สำนักงาน กปร. จะยึดตามวงเงินที่หนังสือกระทรวงเสนอขอ งบประมาณมายังสำนักงาน กปร. เท่านั้น
- 8. งบประมาณที่ควรให้การสนับสนุน** : สำนักงาน กปร. จะได้พิจารณาตรวจสอบและวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมของการดำเนินการตามหลักการที่ได้กล่าวมาแล้ว และหากโครงการได้มีการวางแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริก็จะได้พิจารณาปรับลดรายการนั้น ๆ ต่อไปตามความเหมาะสม ทั้งนี้จะต้องแจ้งเหตุผลและทำความเข้าใจกับหน่วยงานปฏิบัติการณ์ก่อนเสมอ
- 9. รายละเอียดแผนงาน/กิจกรรม และงบประมาณที่ดำเนินการ** : การพิจารณารายละเอียดแผนงาน/กิจกรรมและงบประมาณโครงการนั้น สำนักงาน กปร. จะคำนึงถึงเป้าหมายของแผนงานเป็นหลัก การพิจารณาปรับลดหรือตัดทอนรายการใด ๆ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการดำเนินงานตามแผนงาน ควรจะวิเคราะห์ว่ากิจกรรม ทั้งโครงการมีอะไรบ้าง ใช้ระยะเวลาและงบประมาณเท่าใดในการดำเนินงาน โดยจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งโครงการ หลังจากนั้นจะต้องพิจารณารายละเอียดที่จะดำเนินงานในปีงบประมาณ

นั้นๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดและสำหรับการ
 ระบุรายละเอียดของสำนักงาน กปร. นั้น จะพิจารณาระบุถึง
 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และรายการที่จะดำเนินการใน
 รูปของวงเงินรวม มากกว่าจะระบุเป็นรายการอย่างละเอียด
 โดยจะต้องระบุยอดเงินที่จะใช้จ่ายทุกแผนงาน/โครงการ/
 กิจกรรม ตลอดระยะเวลาดำเนินการโครงการนั้นๆ ทั้งนี้
 หากมีการพิจารณาปรับลดรายการใดจะต้องระบุเหตุผลและ
 ความเหมาะสมไว้เพื่อทราบเสมอ

10. ประโยชน์ของโครงการ : สำหรับประโยชน์ของโครงการที่จะได้รับในการดำเนินงาน
 โครงการนั้น สำนักงาน กปร. จะได้พิจารณาถึงประโยชน์ที่
 จะได้รับทั้งในรูปธรรม เช่น จำนวนราษฎร พื้นที่ที่จะได้รับ
 ประโยชน์ ประเภทของการได้รับประโยชน์ เช่น การขยาย
 การอุปโภค-บริโภค สิ่งแวดล้อมและทั้งในรูปของนามธรรม เช่น
 การเปลี่ยนแปลงในชีวิต ความเป็นอยู่ของราษฎร ฯลฯ เป็น
 ต้น ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับนั้นเป็นการพยากรณ์มาจาก
 หน่วยงานที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินการเพื่อสนอง
 พระราชดำริโดยจะเป็นผลที่จะได้รับจากการดำเนินการตาม
 โครงการ/กิจกรรม ในแผนงาน/โครงการที่ได้วางไว้

11. ความเห็นของ : ความเห็นของสำนักงาน กปร. อาจกล่าวได้ว่าเป็นบทสรุป
สำนักงาน กปร. หรือหัวใจของการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราช
 ดำริ ดังนั้น สำนักงาน กปร. จึงได้ดำเนินการกำหนดประเด็น
 ไว้เพื่อถือปฏิบัติร่วมกัน ดังนี้

11.1 ประเด็นของการสรุปแนวพระราชดำริ สรุปรายละเอียด
 พระราชดำริ โดยพิจารณาว่าโครงการ/กิจกรรมสนอง
 พระราชดำริเพียงใด

11.2 ประเด็นของการสรุปแนวทางการดำเนินงานโครงการ
 ความเหมาะสมที่จะดำเนินการ ความเป็นไปได้ในการ
 ดำเนินการความพร้อมของหน่วยงานดำเนินการ

11.3 ประเด็นของการสรุปผลประโยชน์ที่จะได้รับรวมทั้งการ
 เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนความสอดคล้องกับ

แนวพระราชดำริ ความเป็นไปได้ของประโยชน์ที่จะได้รับ
ระบุในเชิงปริมาณและคุณภาพ

11.4 บทสรุปของสำนักงาน กปร. ในการพิจารณาโครงการ ซึ่ง
ได้แก่ความคิดเห็นต่อโครงการ วงเงินที่ควรให้การ
สนับสนุน เหตุผลในการพิจารณางบประมาณข้อเสนอแนะ
ต่างๆ ตลอดจนข้อสรุปที่เสนอให้ กปร. พิจารณาดำเนินการ

เอกสารวิเคราะห์โครงการนี้ กลุ่มแผนงานจะส่งคืนกลุ่มพื้นที่ พร้อมกับการแจ้งผลการอนุมัติ
งบประมาณของประธาน กปร. หรือ กปร.

2.3 เมื่อโครงการที่หน่วยงานเสนอได้รับอนุมัติแล้ว จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

1. กลุ่มแผนงานแจ้งการอนุมัติงบประมาณแก่ หน่วยงาน กลุ่มพื้นที่และสำนักงบประมาณ ให้กลุ่ม
พื้นที่ประสานกรมและหน่วยปฏิบัติในพื้นที่เพื่อจัดทำรายละเอียดงบประมาณ เพื่อแจ้งขอรับการอนุมัติ
เงินงวดจากสำนักงบประมาณ ซึ่งสำนักงบประมาณอาจตัดทอนจำนวนเงินลงได้ตามมาตรฐาน
งบประมาณ

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการ สามารถติดตามผลการอนุมัติ
ได้จากทาง www.rdpb.go.th หัวข้อ “รายงานอนุมัติโครงการ” ได้อีกทางหนึ่ง

2. สำนักงบประมาณแจ้งการอนุมัติเงินงวดมายังหน่วยงานส่วนกลางที่เสนอขอ และสำเนาให้
สำนักงาน กปร. ทราบ ให้กลุ่มแผนงานแจ้งกลุ่มพื้นที่ เพื่อติดตามผลการเบิกจ่ายเงินงวดจากหน่วย
ปฏิบัติในพื้นที่

3. เมื่อหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ได้รับเงินงวดแล้ว ให้กลุ่มพื้นที่ติดตามหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ให้ดำเนิน
การตามโครงการที่ได้เสนอมาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามแผนงานกำหนดไว้ โดยกลุ่ม
พื้นที่ควรติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่เป็นระยะ ๆ

4. หน่วยปฏิบัติในพื้นที่จะต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการให้สำนักงาน
กปร. ทราบเป็นระยะๆ ทุกรอบ 3 เดือน ตลอดไปจนกว่าโครงการจะเสร็จสิ้นโดยสมบูรณ์ เพื่อติดตาม
ความก้าวหน้าของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนโครงการ (ตามแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริที่กลุ่มแผนงานได้ส่งให้หน่วยงานที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณ ซึ่งได้แนบ
ส่งไปให้พร้อมกับการแจ้งการอนุมัติงบประมาณโครงการ)

5. ให้แจ้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการบรรจุแผนงาน/โครงการ และงบประมาณต่อเนื่อง หรือ
งบบำรุงรักษา ฯลฯ ของโครงการนั้น ไว้ในแผนงาน/งบประมาณปกติของหน่วยงานของกรม, กระทรวง
ในปีต่อๆ ไปด้วย (กปร. จะอนุมัติให้เพียงปีแรกเพื่อให้เริ่มต้นทำงานได้เท่านั้น)

2.4 กรณีโครงการที่ไม่อนุมัติ/ชะลอโครงการ จะต้องดำเนินการอย่างไร

แบ่งเป็น 3 ประเด็น

1. กรณีเมื่อสำนักงาน กปร. พิจารณาแล้วเห็นควรปฏิเสธโครงการ กลุ่มพื้นที่จะทำหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการให้หน่วยงานทราบ และ สำเนาให้กลุ่มแผนงานทราบด้วย
2. เนื่องจากงบกลางมีลักษณะเป็นงบประมาณที่ตั้งไว้เพื่อดำเนินโครงการเร่งด่วน ฉุกเฉิน สามารถอนุมัติการใช้จ่ายได้ตลอดปีงบประมาณ จึงมีโครงการที่ขอรับการสนับสนุนมาในปลายปีงบประมาณ สำนักงาน กปร. พิจารณาแล้ว เห็นว่าจะไม่สามารถดำเนินงานได้ทันในปีงบประมาณหรือปีงบประมาณไม่เพียงพอ สำนักงาน กปร. โดยกลุ่มพื้นที่จะต้องทำหนังสือแจ้งชะลอโครงการให้หน่วยงานทราบและ สำเนาให้กลุ่มแผนงานทราบด้วย
3. หน่วยงานเห็นว่าโครงการมีความจำเป็นจะต้องดำเนินงานอย่างแท้จริง ให้กลุ่มพื้นที่ประสานให้หน่วยงานเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณมาในปีงบประมาณถัดไป ซึ่งในช่วงปลายปีงบประมาณ กลุ่มแผนงานจะดำเนินการรวบรวมโครงการที่ไม่สามารถดำเนินงานได้ทันในปีงบประมาณหรือปีงบประมาณไม่เพียงพอ และจัดทำหนังสือแจ้งหน่วยงานขอให้ยืนยันการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในปีถัดไปมายังสำนักงาน กปร. เพื่อดำเนินการขออนุมัติงบประมาณในงวดแรกของปีงบประมาณ